

TARIM BÜLTENİ

MART 2026

İçindekiler

1. SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)	3
2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALAR	4
2.1. TİM Tarım Kurulu Toplantısı ve İftar Programı.....	4
3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	5
3.1. İşlenmeyen Tarım Arazileri İçin Hibe Desteği Verilecek.....	5
3.2. Üre Cinsi Eşya İçin Gümrük Vergileri Sıfırlandı.....	5
3.3. Limonda Gümrük Vergisi Yeniden Düzenlendi.....	5
4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ	6
4.1. AB ve Avustralya Arasında Kapsamlı Serbest Ticaret Anlaşması Sağlandı.....	6
4.2. Avrupa Komisyonu Kürk Çiftliği Yasağı Taslağını Reddetti.....	6
4.3. Süt Fiyatlarındaki Düşüş İngiltere'deki Üreticileri İflasın Eşiğine Getirdi.....	7
4.4. ABD ve Çin Arasında Tarım Ticareti: Paris Görüşmelerinde İstikrar Vurgusu.....	8
4.5. İran Krizi, ABD'de Bahar Ekimi Öncesi Gübre Maliyetlerini Tırmandırıyor.....	8
5. AYIN DEĞERLENDİRMESİ: Avrupa Tarım İşletmeleri İçin Beş Temel Tema	9
6. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ	12

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Mart 2025	Mart 2026	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.106.861	950.160	-14,2
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	671.772	599.838	-10,7
Yaş Meyve ve Sebze	298.206	395.268	32,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	304.836	290.802	-4,6
Fındık ve Mamulleri	216.964	272.268	25,5
Meyve Sebze Mamulleri	223.999	202.578	-9,6
Kuru Meyve ve Mamulleri	160.825	131.411	-18,3
Tütün	62.661	64.066	2,2
Zeytin ve Zeytinyağı	52.679	29.271	-44,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	18.491	17.686	-4,4

2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALARI

2.1. TİM Tarım Kurulu Toplantısı

TİM Tarım Kurulu Toplantısı, TİM Başkanı Mustafa Gültepe, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Dr. Ahmet Bağcı, Tarım ve Orman Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ferhat Çolak ve Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdür Yardımcısı Tayfun Kılıç'ın teşrifleriyle gerçekleştirildi.

Toplantıda, tarım sektörünün ihracattaki güncel görünümü, küresel ticarete giderek belirginleşen yeni dinamikler ve sektörün rekabet gücünü destekleyecek politika alanları kapsamlı biçimde ele alınmıştır. Toplantıda özellikle uluslararası pazarlara erişimin güçlendirilmesi, teknik mevzuata uyum süreçlerinin kolaylaştırılması, üretim yapısının verimlilik odaklı geliştirilmesi ile gıda arz güvenliği ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik adımlar üzerinde durulmuştur. Bu çerçevede, sektörün değişen küresel koşullara uyum kapasitesinin artırılması ve ihracat performansının korunarak geliştirilmesine yönelik ortak bir yaklaşımın önemi vurgulanmıştır.

3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

3.1. İşlenmeyen Tarım Arazileri İçin Hibe Desteği Verilecek

Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesinin Desteklenmesine İlişkin Karar ile işlenmeyen veya nadasa bırakılan tarım arazilerini üretime kazandıracak projelere yüzde 75'e varan hibe desteği verilecek.

Tarım arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesi için işlenmeyen, nadasa ayrılan ve işlemeli tarıma uygun olmayan alanlar öncelikli olmak üzere, uygun tarımsal üretim yöntemlerinin kullanılması suretiyle bitkisel üretimin artırılmasına yönelik yatırım projelerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.

Karar, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı il tarım ve orman müdürlüklerince hazırlanan ve Bakanlıkça onaylanan bitkisel üretimin geliştirilmesi ve tarımsal hasılanın artırılmasına yönelik yatırım projelerine ilişkin Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı arazilerdeki hibe desteklerini içeriyor. Buna göre, verilecek hibeler 1 Ocak-31 Aralık 2026 tarihlerini kapsıyor.

3.2. Üre Cinsi Eşya İçin Gümrük Vergileri Sıfırlandı

İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar ile tarım sektöründe üreticilerin maliyetlerinin artmasını önlemek ve bu suretle gıda ürünlerinde herhangi bir fiyat artışının önüne geçmek amacıyla, gübre sektöründe arz güvenliğini teminden üre cinsi eşya için gümrük vergileri sıfırlandı.

3.3. Limonda Gümrük Vergisi Yeniden Düzenlendi

İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 11032) ile limonda tüketici ihtiyacının uygun fiyatla karşılanabilmesini amacıyla ürünün üretim, arz-talep dengesi, fiyat hareketleri ve dış ticaret verileri dikkate alınarak ithalatta uygulanan gümrük vergisi 31 Temmuz'a kadar geçerli olacak şekilde yüzde 10 olarak yeniden düzenlendi.

4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ

4.1. AB ve Avustralya Arasında Kapsamlı Serbest Ticaret Anlaşması Sağlandı

Avrupa Birliği ve Avustralya arasında uzun süredir devam eden serbest ticaret anlaşması müzakereleri uzlaşmayla sonuçlandı. Anlaşma kapsamında, Avrupa'nın şarap, çikolata, şekerleme ve dondurma gibi temel ihrac ürünlerine uygulanan gümrük vergileri ilk günden itibaren sıfırlanırken, peynir ihracatındaki vergiler üç yıl içinde tamamen kaldırılacak. Buna karşılık AB de Avustralya'nın şarap, fındık, meyve-sebze ve çoğu süt ürününe uyguladığı gümrük vergilerini kaldırıyor. Ayrıca Avustralya'nın sığır eti ihracat kotası, ota beslenme şartına bağlı olarak mevcut 3.389 tondan 30.600 tona çıkarılarak Avustralyalı üreticilere önemli bir pazar erişimi sağlandı.

4.2. Avrupa Komisyonu Kürk Çiftliği Yasağı Taslağını Reddetti

Avrupa Komisyonu, kıta genelinde kürk çiftliklerinin tamamen yasaklanmasını öngören kapsamlı yasa tasarısını reddederek hayvan hakları savunucuları ve bazı üye ülkeler arasında hayal kırıklığı yarattı. Uzun süredir devam eden kampanyalara ve vatandaş girişimlerine rağmen Komisyon, tam kapsamlı bir yasak yerine mevcut hayvan refahı standartlarının sıkılaştırılması ve denetimlerin artırılması yönünde bir politika izlemeyi tercih etti.

Kararın alınmasında, kürk endüstrisinin bilhassa Kuzey ve Doğu Avrupa'daki bazı üye ülkeler için taşıdığı ekonomik ağırlık ve istihdama sağladığı katkının etkili olduğu belirtiliyor. Ayrıca, Avrupa çapında keskin bir yasağın, kürk üretimini regülasyonların ve hayvan refahı standartlarının çok daha zayıf olduğu üçüncü ülkelere kaydırabileceği yönündeki sektörel endişeler Komisyon tarafından dikkate alındı.

Bu gelişme, Avrupa Birliği içinde tarım ve hayvancılık politikaları şekillenirken ekonomik çıkarlar ile sivil toplumun etik talepleri arasındaki denge arayışının ne denli zorlu olduğunu bir kez daha gösterdi. Sektör temsilcileri kırsal ekonominin korunduğunu belirterek kararı olumlu karşılarken, sivil toplum kuruluşları hukuki yollara başvuracaklarını açıkladı.

4.3. Süt Fiyatlarındaki Düşüş İngiltere'deki Üreticileri İflasın Eşiğine Getirdi

Birleşik Krallık'ta çiğ süt fiyatlarında aylardır devam eden sert düşüş eğilimi, ülkedeki süt üreticilerini derin bir finansal çıkmaza sürükledi. Enerji, işçilik ve veterinerlik hizmetleri gibi temel girdi maliyetlerindeki yüksek seyir devam ederken, perakende zincirlerinin fiyat baskısı ve küresel pazarlardaki arz dengesizlikleri nedeniyle çiğ süt alım fiyatları sürdürülebilir seviyelerin çok altına geriledi.

Kâr marjları tamamen eriyen özellikle küçük ve orta ölçekli aile işletmeleri, bahar aylarına girerken nakit akışlarını yönetmekte büyük zorluk çekiyor. İngiltere Tarım Birlikleri, hükümet ve perakende sektörü tarafından acil bir destek mekanizması veya adil fiyatlandırma garantisi sağlanmaması halinde, 2026 yılı içinde rekor sayıda çiftliğin faaliyetlerine son vermek zorunda kalacağı konusunda uyarıda bulunuyor.

Sektör uzmanları, Birleşik Krallık'ın yerel süt üretim kapasitesini kaybetmesinin uzun vadeli risklerine dikkat çekiyor. Çiftlik kapanmalarının hızlanmasının, ülkenin süt ve süt ürünlerinde ithalata bağımlılığını artıracığı ve gelecekte gıda enflasyonunu daha da kırılgan bir yapıya büründüreceği ifade ediliyor.

4.4. ABD ve Çin Arasında Tarım Ticareti: Paris Görüşmelerinde İstikrar Vurgusu

Amerika Birleşik Devletleri ve Çin arasında teknoloji ve güvenlik alanlarında devam eden jeopolitik gerilimlere rağmen, iki ülkenin tarım ürünleri ticareti şaşkırtıcı bir direnç göstermeye devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde Paris'te bir araya gelen üst düzey heyetler, tarımsal emtia tedarik zincirlerinin kesintisiz işleyişi üzerine odaklanarak "yönetimli ticaret" (managed trade) modelinin başarıyla sürdüğünü teyit etti.

Görüşmelerde, her iki ülkenin de küresel gıda güvenliği ve iç pazar istikrarı konusunda birbirine ne kadar bağımlı olduğu bir kez daha ortaya çıktı. ABD için Çin, soya fasulyesi ve mısır gibi temel tarım ürünlerinde en büyük ve en kârlı ihracat pazarı olmayı sürdürürken; Çin yönetimi de devasa nüfusunun gıda talebini güvence altına almak için Amerikan tarım ürünlerine ihtiyaç duyuyor.

Uluslararası ticaret analistleri, tarım diplomasisinin diğer kriz başlıklarından ustalıkla izole edilmesini son derece pragmatik bir yaklaşım olarak değerlendiriyor. Paris görüşmelerinden çıkan olumlu sinyaller, küresel emtia piyasaları ve navlun sektörü için güven verici bir çıpa işlevi gördü.

4.5. İran Krizi, ABD'de Bahar Ekimi Öncesi Gübre Maliyetlerini Tırmandırıyor

İran'da patlak veren ve bölgesel tedarik hatlarını etkileyen çatışmalar, küresel tarım piyasalarına ağır bir darbe vurdu. Orta Doğu'nun amonyak ve üre gibi kritik petrokimya ve gübre üretim merkezlerinden biri olması nedeniyle, yaşanan istikrarsızlık gübre sevkiyatlarında ciddi aksamalara ve küresel ölçekte bir arz şokuna yol açtı.

Bu lojistik darboğaz, ABD'de tarım sektörü için yılın en kritik dönemi olan bahar ekim sezonunun hemen öncesine denk gelerek Amerikalı çiftçileri hazırlıksız yakaladı. Tedarik sıkıntısı, uygun fiyatlı gübreye erişimi neredeyse imkansız hale getirirken, maliyetlerde yaşanan ani sıçramalar üreticilerin kâr beklentilerini ciddi şekilde aşağı yönlü revize etmelerine neden oldu.

Tarım ekonomistleri, yüksek gübre maliyetlerinin mısır ve buğday gibi yoğun gübre gerektiren temel mahsullerin ekim alanlarını daraltabileceği veya dönüm başına verimi düşürebileceği konusunda uyarıyor. Bu üretim açığının, yılın ilerleyen aylarında küresel gıda fiyatlarında yeni bir enflasyonist baskı yaratabileceği endişesi piyasalarda hakim olmaya başladı.

5. AYIN DEĞERLENDİRMESİ

Avrupa Tarım İşletmeleri İçin Beş Temel Tema

BMI Fitch Solutions tarafından yayımlanan “Avrupa Tarım İşletmeleri İçin Beş Temel Tema” raporuna göre, 2026 yılında Avrupa tarım sektörünün görünümü; güçlü küresel arz koşulları, emtia fiyatlarında sınırlı yukarı yönlü hareket, sürdürülebilirlik mevzuatı kaynaklı belirsizlikler ve ticaret politikalarındaki gelişmeler çerçevesinde şekillenmektedir. Rapor, özellikle tahıl ve “softs” piyasalarında arzın fiyatları dengeleyici rol oynayacağını, buna karşılık regülasyon ve bütçe tartışmalarının sektör üzerinde belirleyici olmaya devam edeceğini ortaya koymaktadır.

Tahıl Piyasalarında Arz Bolluğu Fiyat Artışını Sınırlandırmaktadır

BMI Fitch'e göre 2026 yılında küresel tahıl arzındaki artış, fiyatlar üzerinde dengeleyici bir etki yaratmaktadır. 2025/26 sezonunda küresel buğday üretiminin %4,7 artışla 839,6 milyon tona ulaşması beklenirken; Avrupa Birliği, Rusya, Avustralya ve Arjantin'de kaydedilen üretim artışları küresel stokların yükselmesine katkı sağlamaktadır. ABD'de mısır üretiminin yıllık bazda %13,1 artış göstermesi de küresel arz görünümünü güçlendirmektedir. Bu tablo, fiyatların yükselmesini destekleyen unsurlar bulunmakla birlikte kısa vadede güçlü fiziki arzın fiyat artışlarını sınırlayabileceğine işaret etmektedir. BMI Fitch, 2026 yılının ikinci yarısında piyasa odağının 2026/27 sezonu üretim beklentilerine kayabileceğini ve bu durumun fiyat beklentilerinde kısmi sıkılaşıma algısı yaratabileceğini belirtmektedir.

“Softs” Piyasasında Fiyatlar Gerilemekle Birlikte Aşağı Yönlü Alan Sınırlı

Rapora göre şeker, kahve ve kakao gibi ürünlerde 2026 yılı ortalama fiyatlarının önceki döneme kıyasla daha ılımlı seyretmesi beklenmektedir. Şeker fiyatlarında 2025 yılında görülen düşüşün ardından, etanol üretimine yönelimin artması nedeniyle arzın sınırlı kalabileceği değerlendirilmektedir. Kahve piyasasında ise küresel arz faz beklentisi fiyatları aşağı yönlü etkileyecek olmakla birlikte düşük stok seviyeleri arz

tarafında kırılabilirlik oluşturmaktadır. Kakao piyasasında ise önceki yıllarda yaşanan arz açıklarının küresel stokları azaltmış olması, üretim artışı görülse dahi fiyatların belirli bir seviyenin altına gerilemesini sınırlayan bir unsur olarak öne çıkmaktadır. BMI Fitch, bu görünümün 2026 yılında “softs” piyasasında görece dengeli ancak dalgalı bir fiyat yapısına işaret ettiğini vurgulamaktadır .

AB Ormansızlaşma Tüzüğü (EUDR) Ertelemesi Belirsizliği Sürmektedir

BMI Fitch raporunda, AB Ormansızlaşma Tüzüğü'nün (EUDR) uygulama tarihinin Aralık 2026'ya ertelenmesinin kısa vadede sektör için uyum süreci açısından zaman kazandırdığı; ancak mevzuatın nihai kapsamına ilişkin belirsizliklerin devam ettiği ifade edilmektedir. Söz konusu düzenleme; sığır eti, kakao, kahve, palm yağı, soya, kauçuk ve odun gibi temel emtiaları kapsamakta olup, tedarik zincirlerinde izlenebilirlik ve doğrulama yükümlülüklerini artırmaktadır. Rapora göre özellikle küçük ölçekli üreticilerin uyum sürecinde zorlanabileceği ve düzenlemenin küresel ticaret akışları üzerinde etkili olabileceği değerlendirilmektedir .

AB-Mercosur Anlaşmasına İlişkin Süreç Devam Etmektedir

AB ile Mercosur ülkeleri arasında uzun süredir müzakere edilen ticaret anlaşmasına ilişkin süreç devam etmekte olup, nihai onay sürecinin zaman alabileceği değerlendirilmektedir. Mercosur bölgesinin özellikle sığır eti ve şeker üretimindeki güçlü konumu dikkate alındığında, anlaşmanın yürürlüğe girmesi halinde rekabet koşullarının yeniden şekillenebileceği ifade edilmektedir. Bununla birlikte, kota uygulamaları ve kademeli geçiş mekanizmalarının olası piyasa etkilerini sınırlayabileceği belirtilmektedir .

AB Tarım Politikası Bütçesine İlişkin Tartışmalar Devam Etmektedir

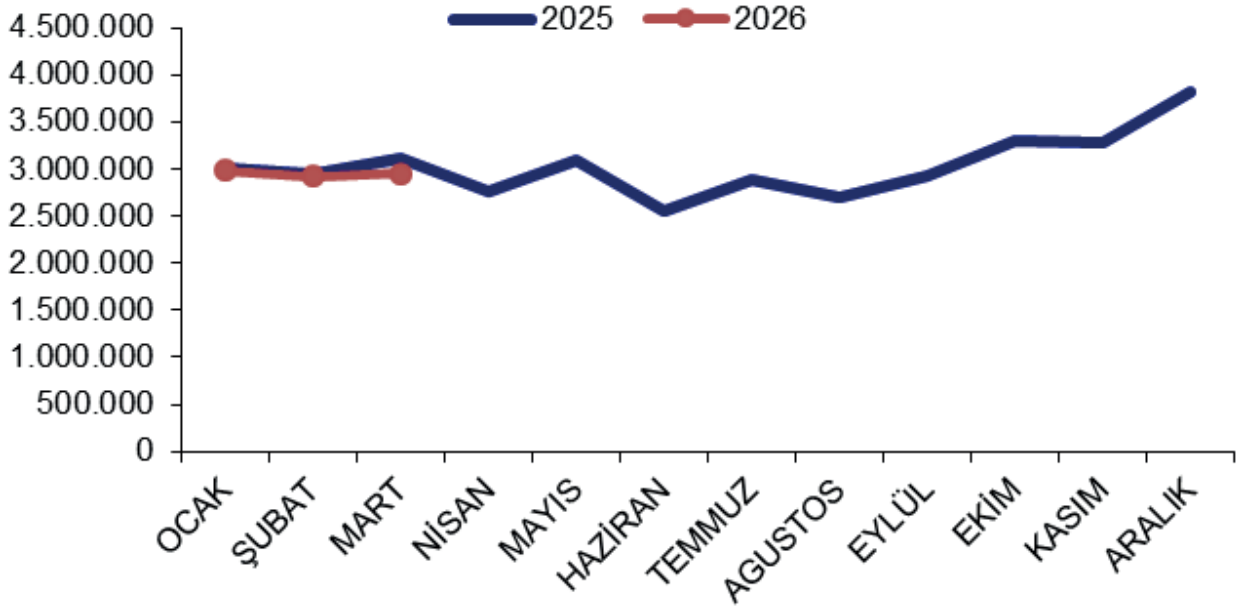
Raporda, 2028-2034 dönemine ilişkin AB bütçe teklifinde Ortak Tarım Politikası (CAP) kaynaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik önerilerin sektör açısından belirsizlik yarattığı ifade edilmektedir. Tarımsal destek mekanizmalarının kapsamı ve finansman düzeyine ilişkin tartışmaların sürmesi, özellikle üreticilerin uzun vadeli yatırım planlamaları açısından önemli görülmektedir. Rapora göre destek yapısında öngörülen değişiklikler, sürdürülebilir üretim uygulamalarına yönelik teşvikleri artırmayı hedeflemekle birlikte sektör paydaşları açısından uyum sürecinde belirsizlik yaratmaktadır .

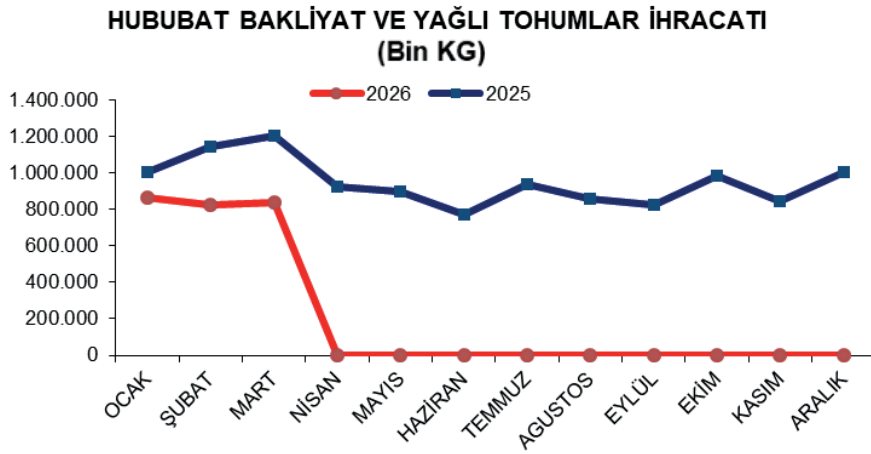
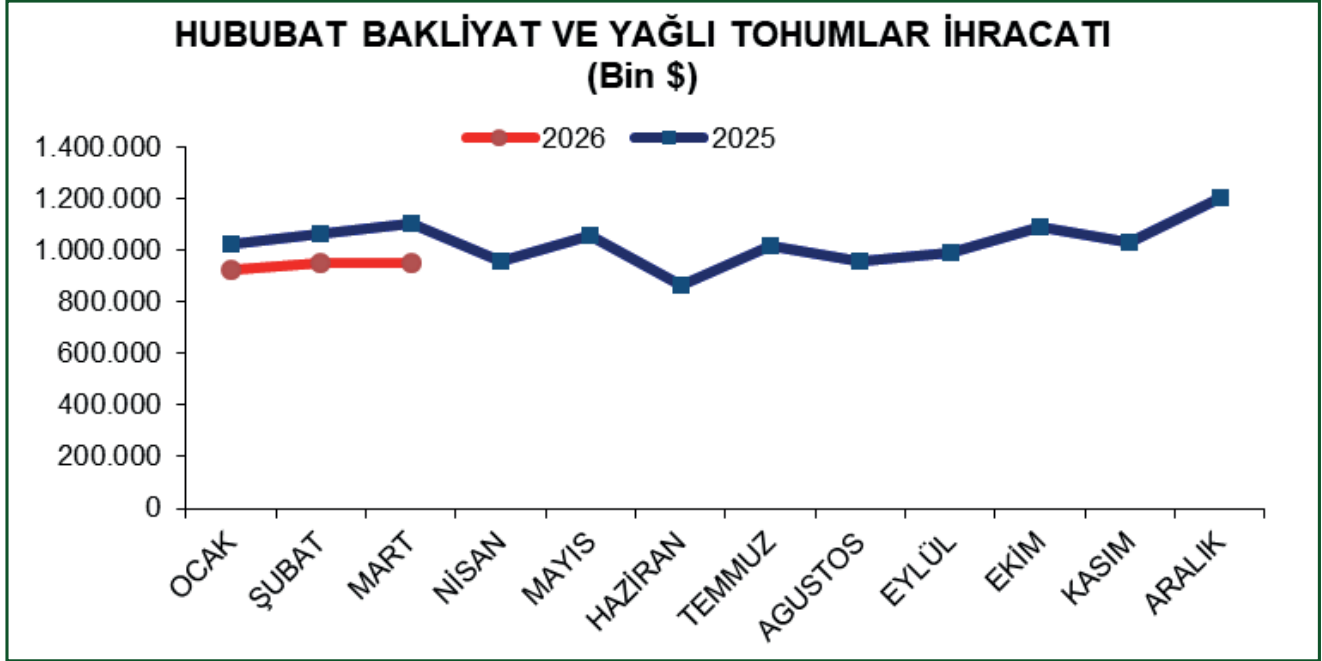
Genel olarak, 2026 yılında Avrupa tarım sektöründe arz koşullarının fiyatları dengeleyici rol oynadığı; sürdürülebilirlik mevzuatı, ticaret anlaşmaları ve tarım politikalarına ilişkin gelişmelerin ise sektörün yönü üzerinde belirleyici olmaya devam ettiği bir görünüm mevcuttur.

5. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

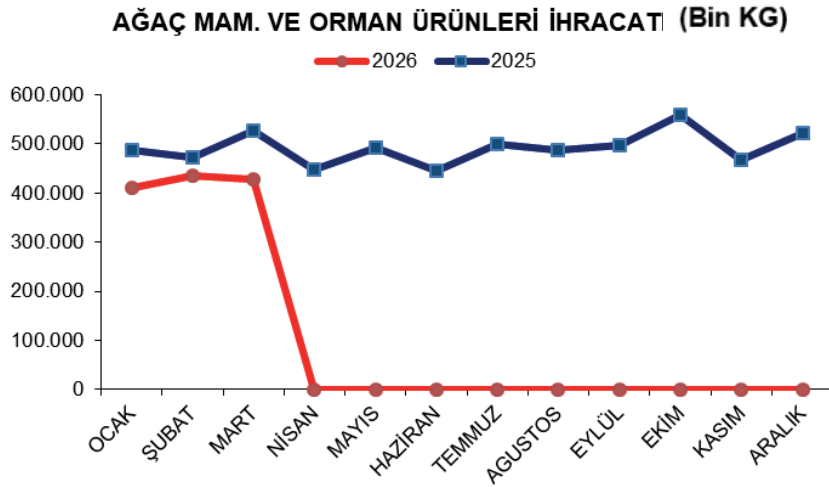
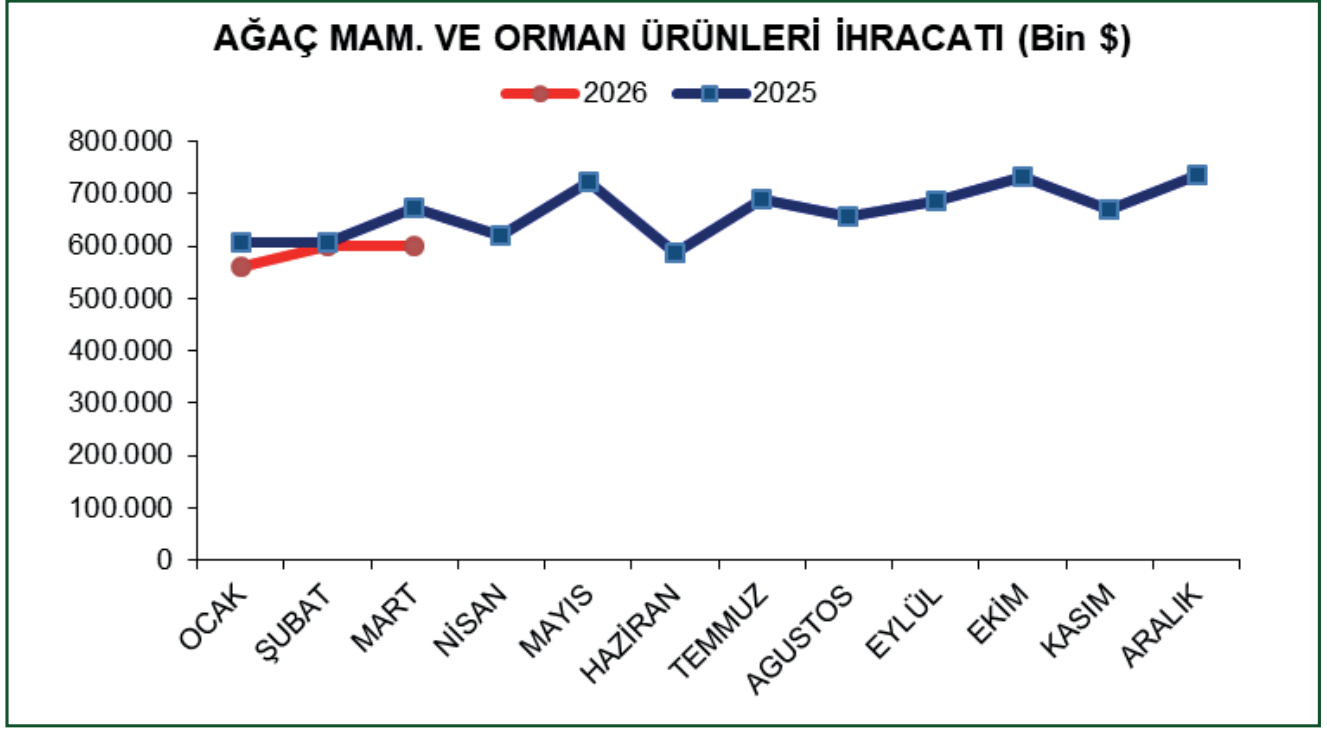
AYLAR BAZINDA TARIM İHRACATI

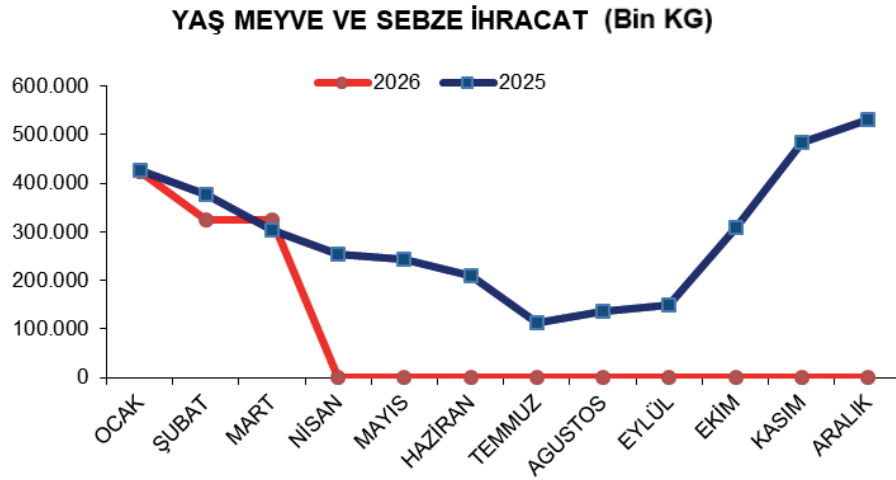
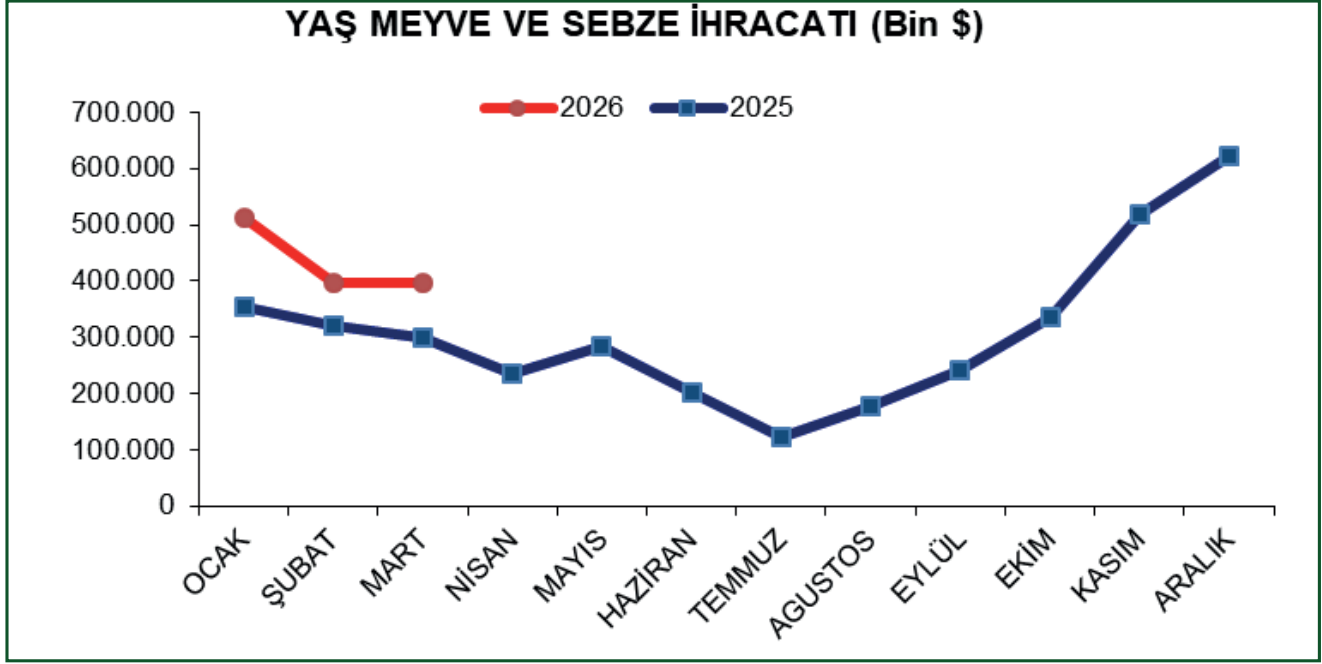
- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %14,2 azalarak 950.159,57 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %35,1 düşüşle 102.894,00 dolar olarak kaydedilirken, Suriye'ye ihracat %19,3, Almanya'ya ihracat ise %6,5 oranında azalmıştır.

Kaynak: TİM

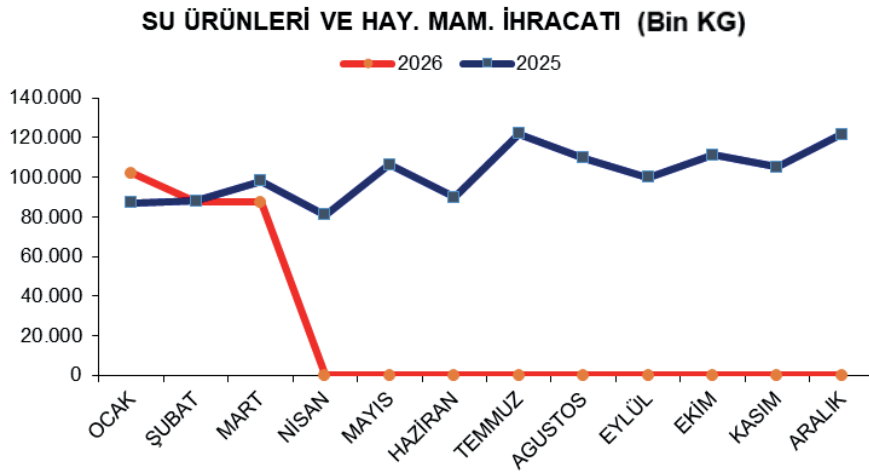
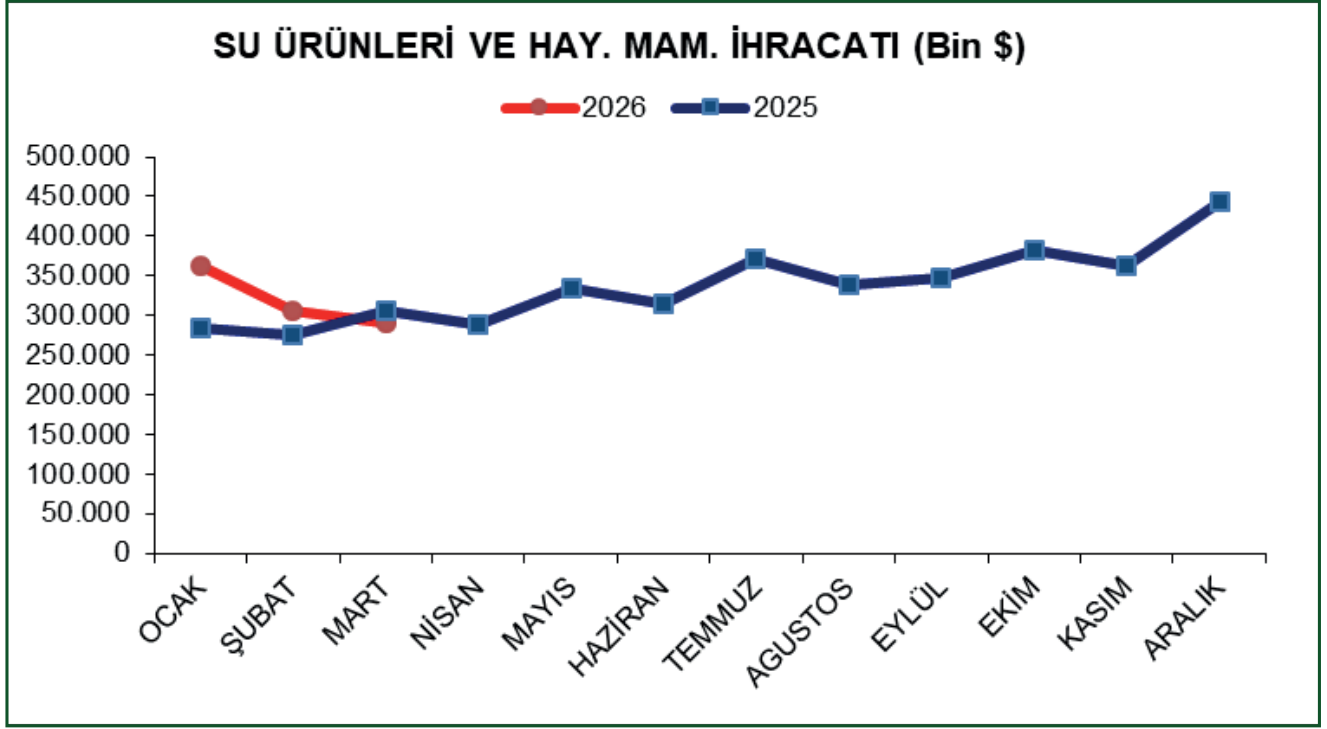
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %10,7 azalarak 599.838,26 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %32,5 düşüşle 63.149,99 dolar olarak kaydedilirken, Birleşik Krallık'a ihracat %13,1, ABD'ye ihracat ise %3,9 oranında azalmıştır.

Kaynak: TİM

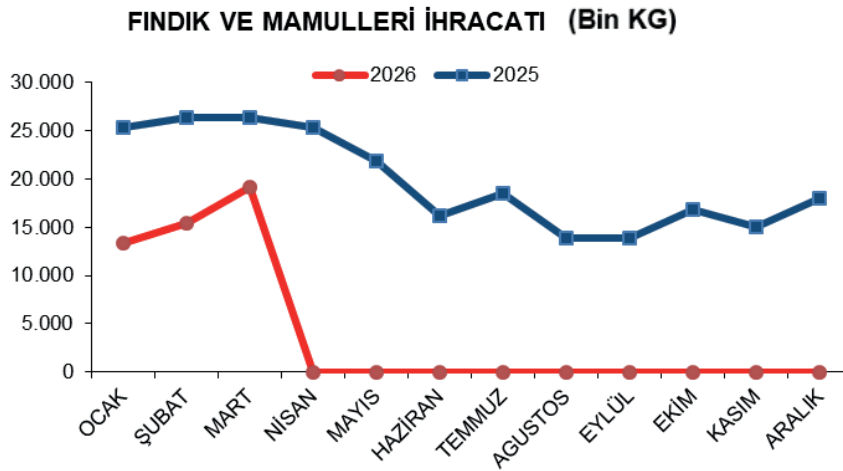
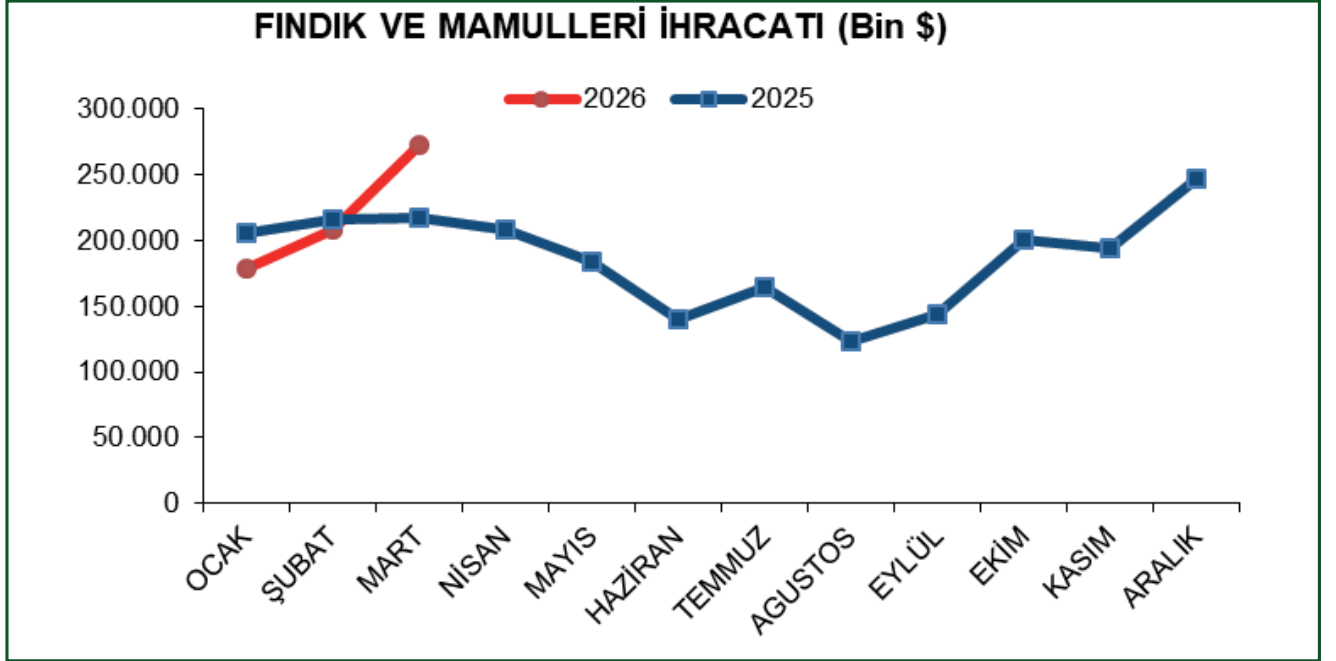
- Yaş Meyve ve Sebze sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %32,5 artarak 395.267,97 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %143,6 artışla 83.220,01 dolar seviyesine yükselirken, Rusya Federasyonu'na ihracat %4,4 artışla 80.270,89 dolar olarak kaydedilmiştir.

Kaynak: TİM

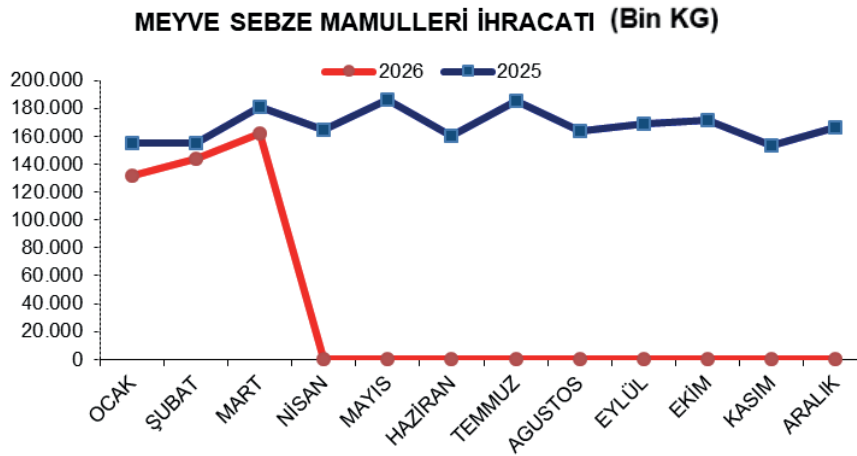
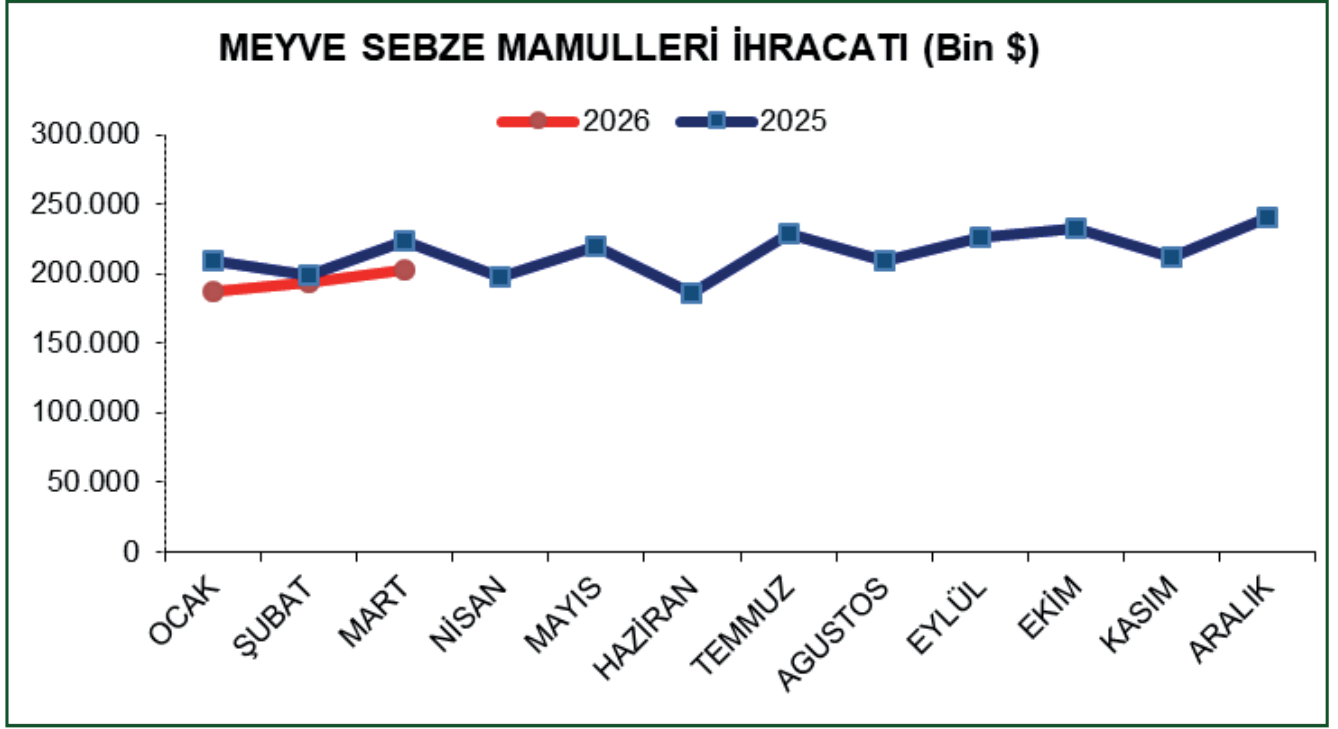
- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %4,6 azalarak 290.801,92 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat %19,6 düşüşle 32.788,59 dolar olarak kaydedilirken, İtalya'ya ihracat %37,3 artışla 31.760,65 dolar seviyesine yükselmiştir.

Kaynak: TİM

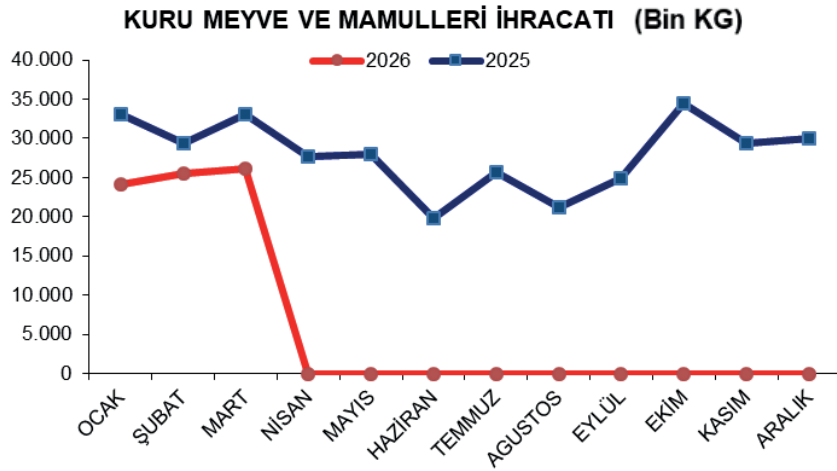
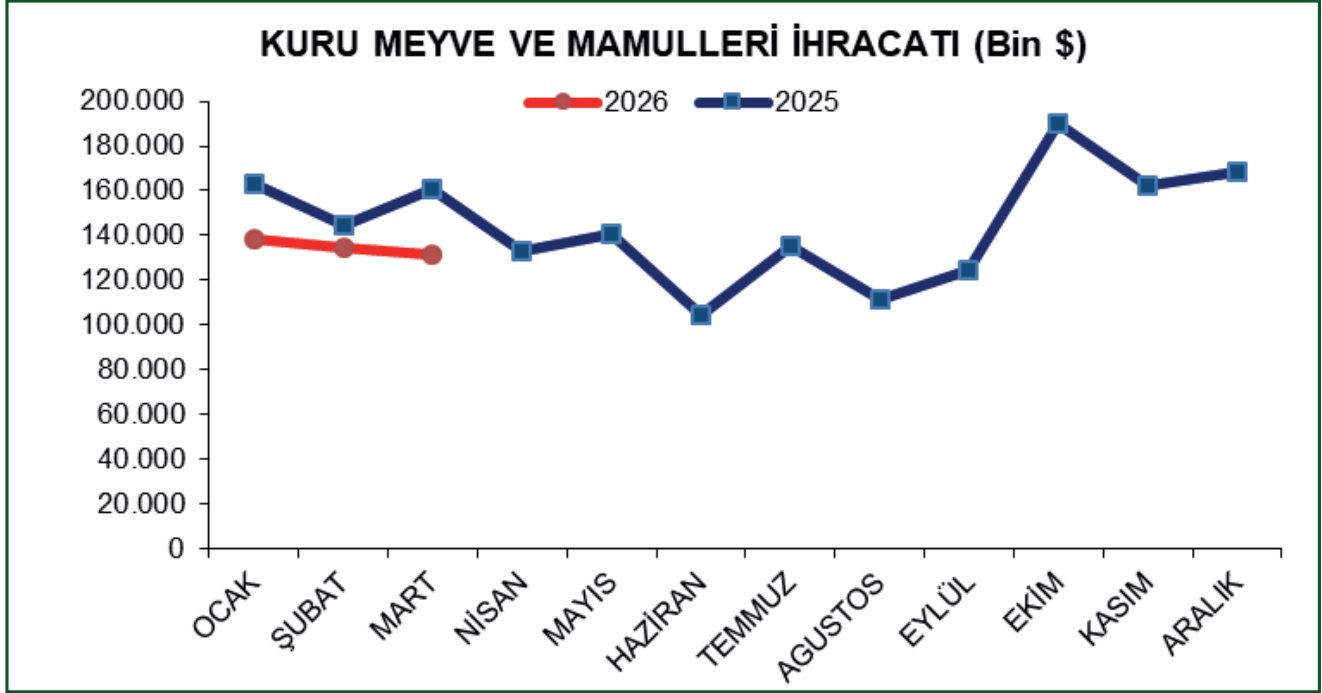
- Fındık ve Mamulleri sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %25,5 artarak 272.268,28 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Almanya'ya ihracat %59,4 artışla 60.291,29 dolar seviyesine yükselmiştir.
- İtalya'ya ihracat %8,9 artışla 70.388,66 dolar olarak kaydedilmiştir.

Kaynak: TİM

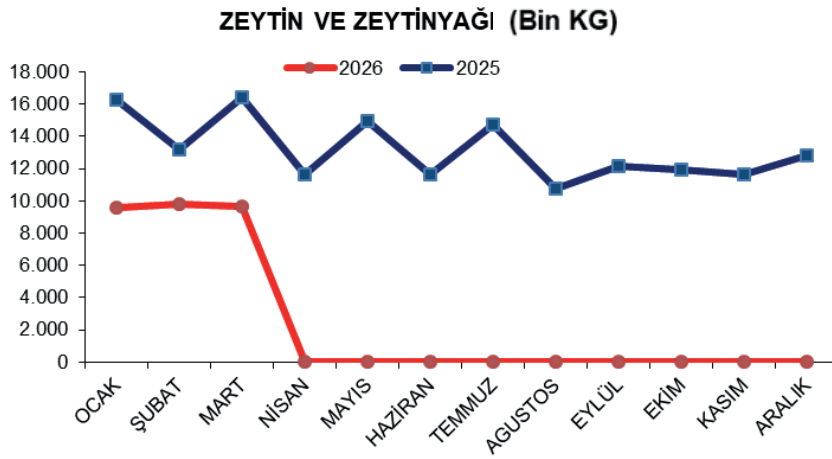
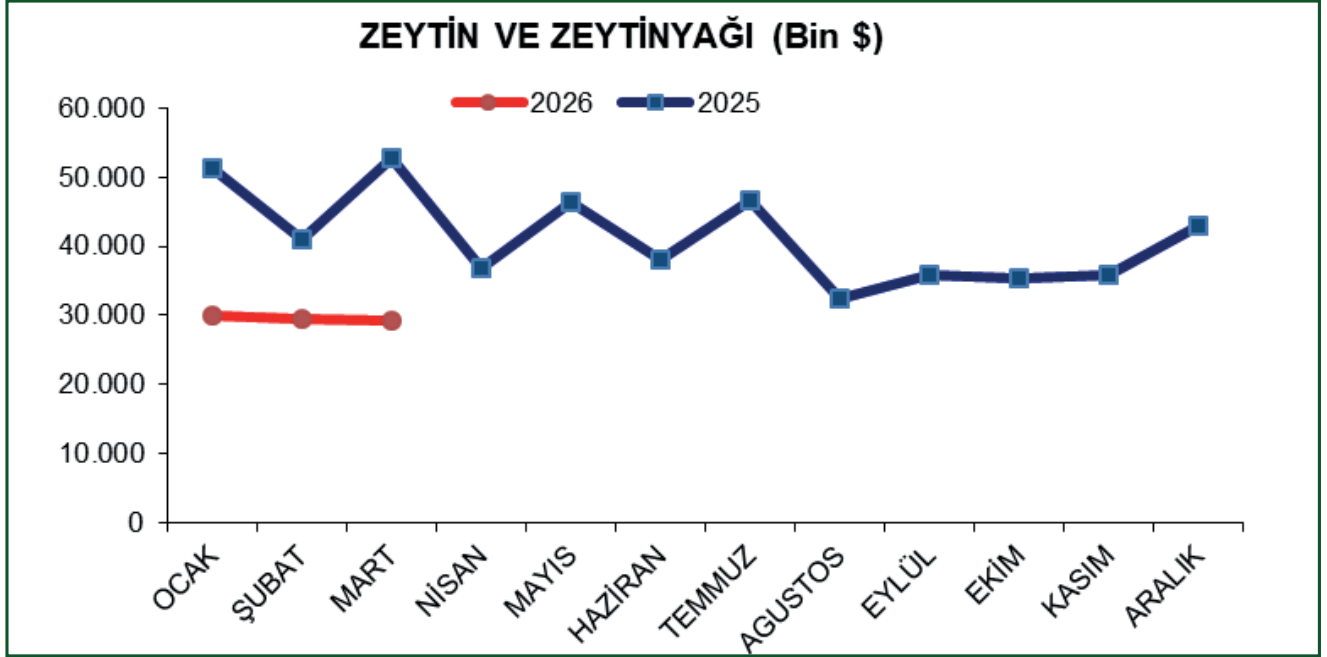
- Meyve Sebze Mamulleri sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %9,6 azalarak 202.577,59 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Almanya'ya ihracat %10,6 düşüşle 26.875,63 dolar olarak kaydedilirken, ABD'ye ihracat %9,1 artışla 37.385,52 dolar seviyesine yükselmiştir.

Kaynak: TİM

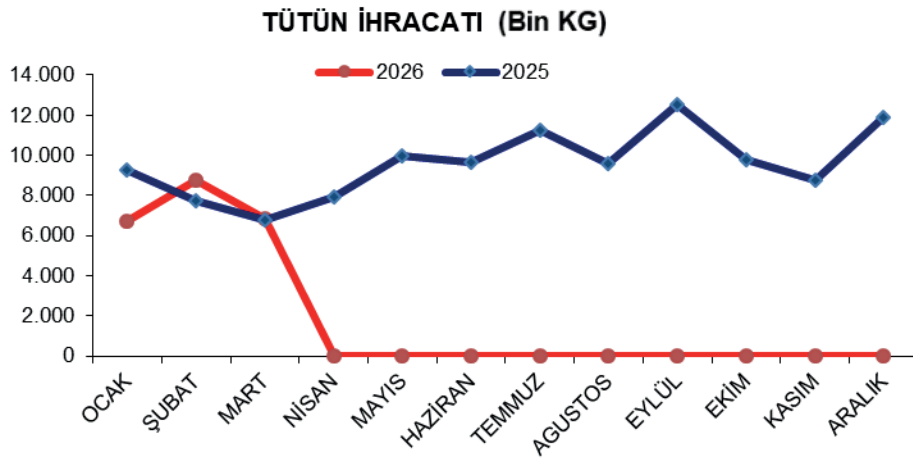
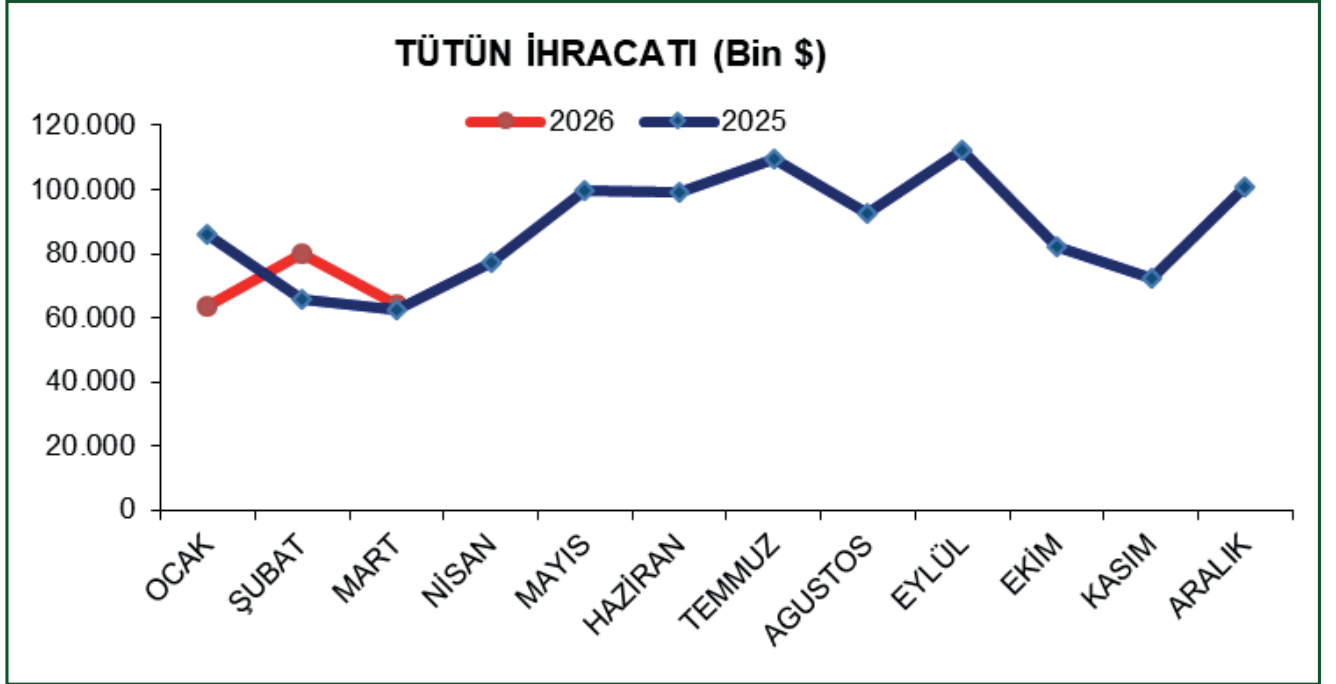
- Kuru Meyve ve Mamulleri sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %18,3 azalarak 131.411,24 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Başlıca pazarlarda düşüş eğilimi dikkat çekmekte olup ABD'ye ihracat %39,4 düşüşle 13.563,06 dolar olarak kaydedilmiştir.

Kaynak: TİM

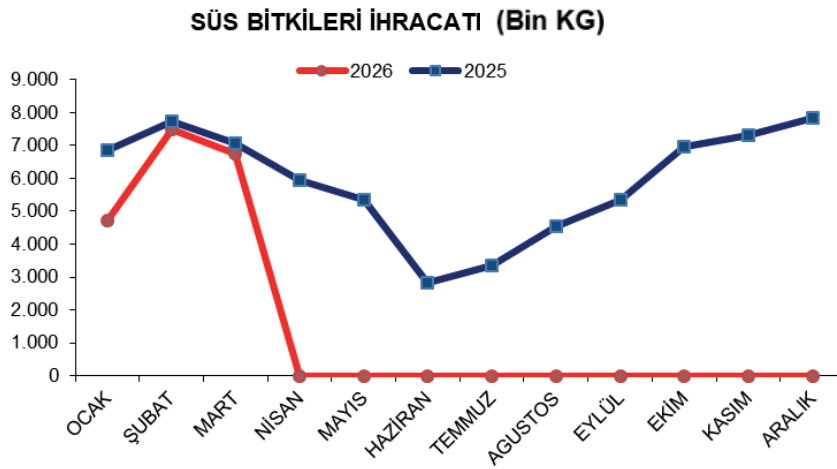
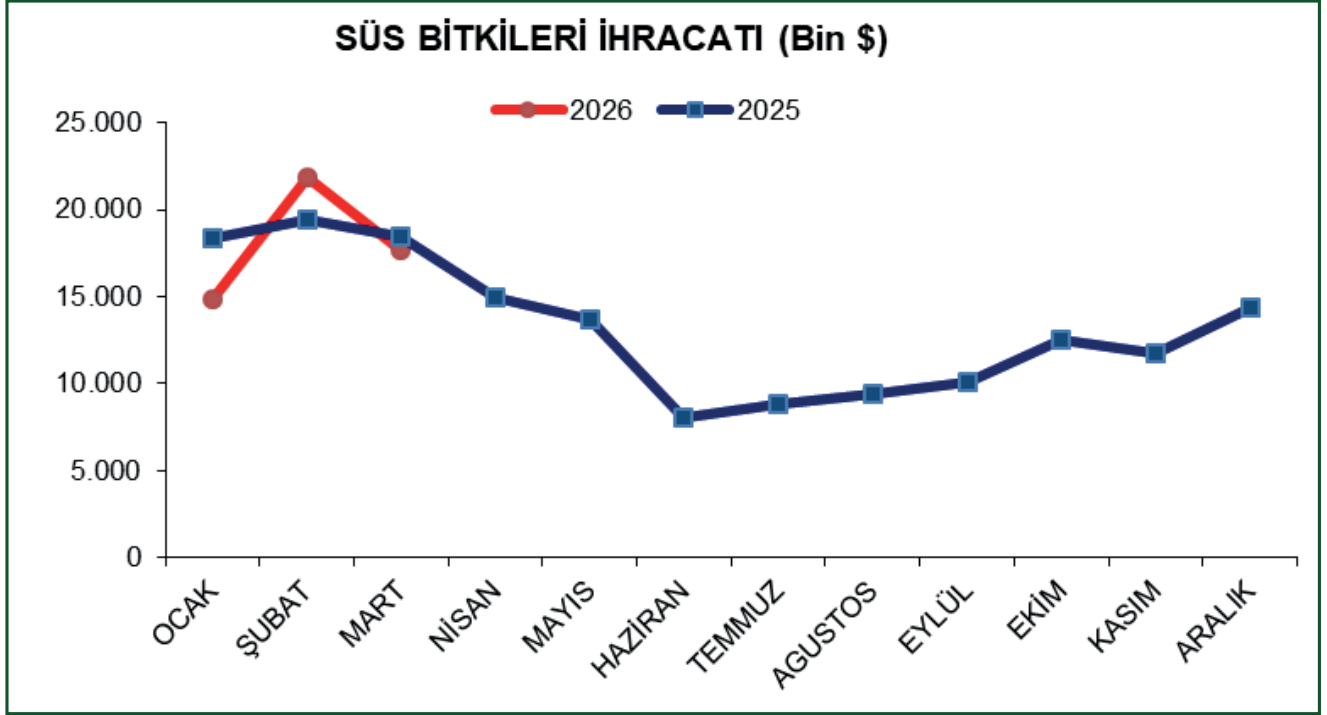
- Zeytin ve Zeytinyağı sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %44,4 azalarak 29.271,29 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- ABD'ye ihracat %74,7 düşüşle 3.626,99 dolar olarak kaydedilirken, Romanya'ya ihracat %13,5 artışla 3.692,08 dolar seviyesine yükselmiştir.

Kaynak: TİM

- Tütün sektörünün 2026 Mart ayı ihracatı, 2025 yılı Mart dönemine göre %2,2 artarak 64.066,31 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Suriye'ye ihracat %1252,7 artışla 9.986,91 dolar seviyesine yükselirken, Irak'a ihracat %47,0 düşüşle 8.037,86 dolar olarak kaydedilmiştir.

Kaynak: TİM

- Süs Bitkileri ve Mamulleri sektörünün 2026 Şubat ayı ihracatı, 2025 Şubat dönemine göre %14,2 artarak 22.138,23 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Özbekistan'a yapılan ihracat %120,5 artışla 1.757,24 dolar seviyesine yükselmiştir.

Kaynak: TİM